

Parcs Naturals

de la Comunitat Valenciana

Nº 22 MAYO 2020

FENT LLATA

Butlletí Cuatrimestral del Parc Natural de la Serra Calderona

01. EDITORIAL

- Confinament Positiu.

02. NOTÍCIES DEL PARC

- Abans de l'estat d'alarma...
- A l'estat d'alarma.
- Centre tancat i cancel·lació d'activitats.
- Nous projectes d'educació ambiental: Estepa de Cartagena i Ofegabous.
- Guia de Plantes Invasores.

05. DINAMITZACIÓ DEL TERRITORI

- Club Muntanya Castell de Serra.
- Associació Reviscolla.
- Oficina Turisme de Serra.
- Valencia Excursions.

07. COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

- Dia Arbre: Repoblacions i itinerari en Gilet.
- Dia Zones Humides: Marjal dels Moros.
- Visites escolars.
- Ofegabous.

10. CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

- Gestió de la biodiversitat.
- Actuacions en zones humides.
- Rutes del Parc Natural.
- Manteniment d'Infraestructures.

14. MEDI NATURAL

- L'Estepa de Cartagena.

15. OPINIÓ

- Coronavirus i biodiversitat.

EDITORIAL

CONFINAMENT POSITIU

L'obligat confinament per la pandèmia que ens envaeix ens ha portat a canviar la forma de treball en la Xarxa de Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana.

Hem hagut de suspendre activitats i hem tancat els centres durant una temporada però prompte estarem de nou comunicant el medi ambient, el canvi climàtic, la importància dels boscos i la biodiversitat.

Estem tancats (i confinats) però no estem parats. Estem aprofitant aquest temps per a posar ordre en les nostres idees i, sobretot, posar en negre sobre blanc aquells projectes que hem tingut sempre en ment i que, per les necessitats del dia a dia (allò que és urgent no ens deixa atendre el que és important), s'havien quedat guardats en un calaix, esperant, qui sap, l'aparició d'un interval en la rutina diària que deixara espai per a escometre aquests treballs.

Els educadors dels parcs estem organitzats en Comissions de treball online per a acometre diversos treballs importants com l'actualització dels fullets dels parcs naturals, els fullets de la xarxa de parcs, la mitigació i/o adaptació al canvi climàtic, etc. Aquests documents veuran la llum en breu ja que els treballs estan molt avançats.

D'altra banda, les Brigades de Manteniment només han parat el temps necessari i l'equip tècnic continua escometent les necessitats del dia a dia, s'atenen sol·licituds pendents, es realitzen informes, es comunica amb ajuntaments i s'estan elaborant nous programes d'Educació Ambiental que implementarem prompte, en la mesura en què anem eixint del confinament.

Fins a aqueix moment, es pot continuar consultant informació sobre el parc en la nostra pàgina web:<http://www.parquesnaturales.gva.es/es/web/pn-serra-calderona>

També es poden descarregar activitats d'educació ambiental per a fer a casa en la pàgina web del Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana en: <http://www.agroambient.gva.es/va/web/ceacve> text i en #quedateencasa

NOTICIES DEL PARC

ABANS DE L'ESTAT D'ALARMA...

REPOBLEM, ENS REUNIM, PLANIFIQUEM...

En els mesos de gener i febrer hem tingut diverses reunions i jornades de treball, amb el Club de Muntanya Castell de Serra, associació "Reviscolla" de Marines Vell, Oficina Turisme de Serra, en l'apartat de dinamització comptem els detalls. També han sigut mesos d'intenses repoblacions, d'elaboració de la memòria de gestió, de planificació de l'any i de l'inici de nous projectes. Més de 200 alumnes de Primària i ESO han realitzat itineraris didàctics en Portacoeli en aquestes setmanes.

HÀBITATS I CANVI CLIMÀTIC

Ja tenim triades les àrees d'estudi per al seguiment de parcel·les. Aquest projecte del CIDE (Centre d'Investigacions sobre Desertificació) de la Generalitat Valenciana, pretén estudiar els efectes del Canvi Climàtic i l'evolució dels hàbitats. S'han seleccionat 8 hàbitats en els termes municipals d'Altura, Gàtova, Sogorb, Serra, i Estivella.

De conformitat amb la Resolució de 12 de març de 2020, la Conselleria d'Agricultura,

De conformidad con la Resolución de 12 de marzo de 2020, la Conselleria d'Agricultura,

In accordance with the Resolution of March 12, 2020, the Conselleria d'Agricultura,

Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica procedeix al tancament del Centre d'Interpretació del Parc Natural de la Serra

Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica procedeix al tancament del Centre d'Interpretació del Parc Natural de la Serra

Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica procedeix a tancar el Centre d'Interpretació del Parc Natural de la Serra amb l'objectiu de limitar la propagació de

A L'ESTAT D'ALARMA

CENTRE TANCAT I CANCEL·LACIÓ D'ACTIVITATS

L'estat d'alarma declarat pel covi-19 ha motivat que, seguint les recomanacions sanitàries i la normativa, es tanque al públic el centre d'interpretació. Les activitats que teníem programades al mes de març s'han cancel·lat: dissabte 28 de març "Dia de la dona: itinerari per a conèixer la llegenda de la Calderona" en Sant Espirit (Gilet); diumenge 29 març "VII Marxa contra el càncer". La resta de la programació prevista està ajornada, segons com vaja evolucionant la situació i seguint les recomanacions sanitàries anirem replantejant les activitats programades en 2020: ruta botànica, taller plantes medicinals, inauguració nova ruta blanca "Senda Els Cartoixos", poblat iber Torrejón, dia medi ambient, nit rates penades,...

DIA DE LA DONA
LA CALDERONA: ARTISTA, PRINCESA, ABADESSA I BANDOLERA

DIA DE LA MUJER. LA CALDERONA
LA CALDERONA: ARTISTA, PRINCESA, ABADESSA I BANDOLERA

Sant Espirit al Coll de la Calderona
Santo Espiritu al Coll de la Calderona

10:00 H.
28/03/2020
PARQUIN MONASTERI DE SANT ESPERIT

LA CALDERONA, DIENEN, VA SER UNA BANDOLERA D'ESTA SERRA PERO TE MOLTA MES HISTORIA. ENS ACOSTAREM AL COLL DEL SEU NOM PER CONEIXER LA VIDA D'ESTA DONA LEGENDARIA.

LA CALDERONA, DICEN, FUE UNA BANDOLERA DE ESTA SIERRA PERO TIENE MUCHA MAS HISTORIA. NOS ACERCAREMOS AL COLLADO DE SU NOMBRE PARA CONOCER LA VIDA DE ESTA MUJER LEGENDARIA.

Places limitades. Inscripció a / Plazas limitadas. Inscripción en:
serra_calderona.gva.es - 679 195 238

GENERALITAT VALENCIANA
parc natural de la serra calderona

VII MARXA SOLIDÀRIA CÀNCER
VII MARCHA SOLIDARIA CÁNCER

09:00 H.
29/03/2020
POLIDEPORTIVO MUNICIPAL DE SERRA

DISTRUTA D'UNA MARXA SOLIDÀRIA CONTRA EL CÀNCER
DISTRUTA DE UNA MARCHA SOLIDARIA CONTRA EL CÁNCER

Donatiu / Donativo: 5 euros
Inscripció a / Inscripción en:
serra_calderona.gva.es
679 19 52 38

Col·laboradors / Colaboradores:
ZOF AXEREA, SERRA, GVAparcs, GVAParcsNaturals, parcquesnaturales.gva.es

GENERALITAT VALENCIANA
parc natural de la serra calderona

BRIGADES I OFICINA DEL PARC

Les brigades del parc natural, durant aquestes setmanes, continuen amb els importants treballs de manteniment i conservació, perquè quan puguem eixir i reprendre les nostres activitats laborals i d'oci, tot estiga en perfectes condicions i accessible.

Des de l'oficina tècnica, ara virtual, s'ha continuat atenent les sol·licituds d'informació, elaborant informes i en permanent comunicació amb ajuntaments, associacions i propietaris. Alguns projectes com l'eliminació de restes de poda de l'agricultura mitjançant l'ús d'una biotrituradora continuen en marxa, atenent totes les sol·licituds d'intervenció de propietaris i ajuntaments del parc.

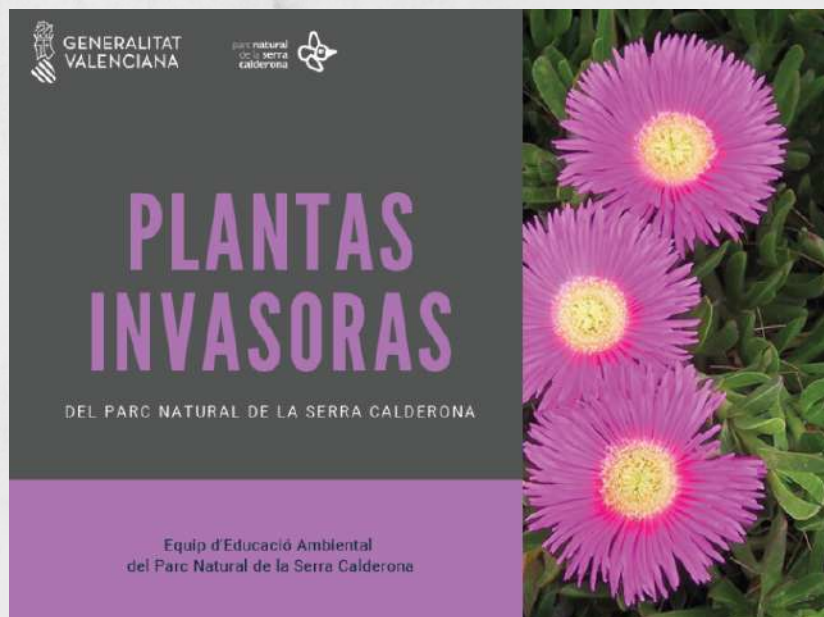

NOTICIES DEL PARC

NOUS PROJECTES DURANT L'ESTAT D'ALARMA

OFEGABOUS I ESTEPA DE CARTAGENA

Durant aquest temps de confinament i teletreball, hem tingut l'oportunitat de dissenyar i redactar nous projectes, programes d'educació ambiental i elaborar material didàctic. Entre les noves propostes destacar el projecte d'educació ambiental "Ofegabous", "Estepa de Cartagena", una guia de plantes invasores, nous materials de difusió com un fullet sobre informació del parc i un mapa d'ús públic amb noves rutes.

GUIA DE PLANTES INVASORES

Les espècies exòtiques invasores són una de les principals causes de la desaparició de les espècies. La Serra Calderona per les seues característiques ambientals, econòmiques i socials és una de les zones on aquest problema és greu. L'aparició de plantes en jardineria i ornamentals envaeixen hàbitats, competeixen amb les espècies autòctones i ocasionen impactes. Per a conèixer les principals espècies de plantes exòtiques invasores s'ha començat a elaborar una guia, seguint el model de la guia de plantes medicinals. L'objectiu és disposar d'una eina per a no solament conèixer-les, sinó descobrir la seua perillositat i mètodes de control.

DINAMITZACIÓ DEL TERRITORI

JORNADES I REUNIONS DE TREBALL

CLUB MUNTANYA CASTELL DE SERRA

Continuant amb les jornades de treball iniciades en 2019 amb organitzadors de carreres de muntanya d'Olocau i Marines (Club d'Esports de Muntanya i Escalada d'Olocau, Club d'Esports de Muntanya de Marines), abans de la declaració de l'estat d'alarma, al febrer vam tenir diverses jornades amb socis del Club de Muntanya Castell de Serra. Els objectius són revisar els trams conflictius per titularitat de les parcel·les; establir col·laboracions amb el parc; planificar treballs de conservació i manteniment de les brigades del parc; i evitar impactes ambientals. Gràcies al treball previ realitzat per Glen i Jaime, dos topògrafs de la Universitat Politècnica de València en pràctiques, que van revisar la xarxa de sendes i van elaborar mapes amb parcel·les del cadastre i tracks, vam poder estudiar les diferents proves esportives. Després de les jornades de treball, tant en l'oficina com en el camp es van revisar i van consensuar els recorreguts de les carreres de muntanya, aconseguint millorar els traçats per al gaudi dels usuaris i minimitzar els possibles impactes ambientals.

VALENCIA EXCURSIONS

Aquesta empresa de turisme realitza visites en vehicles al parc, des del seu inici han mantingut contacte amb l'Oficina, tenint diverses reunions per a complir amb la normativa minimitzar impactes i establir col·laboracions. Aquesta reunió ja va haver de ser virtual, per l'estat d'alarma. Ens van informar de la renovació dels permisos i van mostrar el seu interès per la Marca Parcs Naturals.

DINAMITZACIÓ DEL TERRITORI

JORNADES I REUNIONS DE TREBALL

ASSOCIACIÓ REVISCOLLA

Aquesta associació es dedica a la recuperació del poblat abandonat d'Olla (Marines). En la reunió mantinguda ens van donar a conèixer els diferents projectes en els quals treballen i establir línies de col·laboració. Des de l'Oficina els assessorem en recuperació de cultius (hort i oliveres), activitats d'ús públic, conservació de fauna en perill i normativa de medi ambient (incendis, acampada, senderes...).

OFICINA DE TURISME DE SERRA

Com en anteriors anys, planifiquem el calendari de 2020 d'activitats conjuntes: VII Marxa contra el càncer (29 març), Fira Cirera i Calderona (30 i 31 maig), Nits de rates penades (11 juliol i 8 agost), VI Marxa nocturna solidària (19 setembre), Dia Internacional Muntanyes (13 desembre). Aquestes activitats sense la implicació de Protecció Civil de Serra, ajuntament i associacions com "Tot Axerra", Junta Local contra el Càncer no serien possibles.

COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

DIA DE L'ARBRE

REPOBLACIONS

Gener i febrer han sigut dos mesos molt intensos de repoblacions, han sigut 12 dies amb sis centres educatius, dues associacions i tres ajuntaments, reforestant amb més de 600 plantes, 1200 bellotes i amb la participació de més de 500 persones a Altura, Estivella, Serra, Nàquera i Olocau. Les zones triades van ser muntanyes d'utilitat pública (Portacoeli, Serra; Boqueras, Altura), muntanyes propietat d'ajuntaments (Estivella i Olocau) i parcel·la d'un propietari de Nàquera. Les plantes procedien dels vivers forestals de la Generalitat en El Toro (Castelló) i Quart de Poblet (València). Les espècies utilitzades són: Surera (*Quercus suber*), Carrasca (*Quercus ilex rotundifolia*), Pi blanc (*Pinus halepensis*), Auró (*Acer granatense*), Roure valencià (*Quercus faginea*), Server (*Sorbus domestica*), Arboç (*Arbutus unedo*), Llentiscle (*Pistacea lentiscus*), Aladern (*Rhamnus alaternus*), Arç negre (*Rhamnus lycoides*). Segons la localització de les parcel·les, el tipus de sòl i l'orientació es van triar les espècies a plantar. Enguany s'ha realitzat una activitat nova, a sol·licitud del Club d'Esports de Muntanya i Escalada d'Olocau, participar en el projecte "Bellotada Ibèrica". El 12 de gener es van sembrar 1200 bellotes de surera, en una parcel·la pública (propietat de l'Ajuntament), en col·laboració amb el Club, alcalde, regidors i Protecció Civil. Les bellotes procedien de la propera Serra d'Espadà.

ITINERARI BOTÀNIC EN GILET

El 2 de febrer amb l'Ajuntament de Gilet, per a celebrar el Dia de l'Arbre es va realitzar un itinerari botànic, amb més de 50 persones en col·laboració amb un botànic local.

DIA DE L'ARBRE 2020: FELS BOSQS VALENCIANS, ALIATS DAVANT DE L'EMERGENCIA CLIMÀTICA
DÍA DEL ÁRBOL 202: LOS BOSQUES VALENCIANOS, ALIADOS ANTE LA EMERGENCIA CLIMÁTICA

Itinerari botànic en la Serra Calderona
Itinerario botánico en la Serra Calderona

🕒 09:00 H.
📅 01/02/2020
📍 PARQUIN RESTAURANT "EL REINO"
PÀRC DE TRANSIT SANT ESPERIT (GILET)

ITINERARI BOTÀNIC PELS VOLTANTS DE LA POBLACIÓ DE GILET PER A CONÈXTER DE MANA D'ESPERTS BOTÀNICS LA FLORA DE LA SERRA CALDERONA. APTA PER A TOTS ELS PÚBLICS

ITINERARI BOTÀNIC PER LOS ARREDORES DE LA POBLACIÓ DE GILET PER A CONÈXTER DE MANA D'ESPERTS BOTÀNICS LA FLORA DE LA SERRA CALDERONA. APTA PER A TOTS ELS PÚBLICS

Places limitades. Inscripció a: Plazes limitades. Inscricio en: serro_calderona@guva.es - 679 195 238

www.guva.es
www.parcnaturalde.serra-calderona.es

COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

DIA ZONES HUMIDES

MARJAL DELS MOROS

Les brigades del parc natural realitzen periòdicament tasques de manteniment i conservació en la Marjal dels Moros, per a donar a conèixer aqueixos treballs i la importància d'aqueixa zona humida protegida, el dissabte 15 de febrer vam fer un itinerari guiat per a conèixer aquest espai i descobrir els ocells. L'activitat va ser en col·laboració amb el Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana i el grup GOTUR d'ornitologia i anellament d'ocells.

DIA MUNDIAL DELS AIGUAMOLLS:
BIODIVERSITAT = RESILIÈNCIA I FORTALESA
ENFRONT DE CANVIS
DÍA MUNDIAL DE LOS HUMEDALES:
BIODIVERSIDAD = RESILIENCIA Y FORTALEZA
FRENTE A CAMBIOS

Visita al CEACV i a la marjal dels Moros (Sagunt)
Visita al CEACV y a la Marjal dels MOros (Sagunto)

🕒 10:00 H.

📅 15/02/2020

📍 PARQUIN CEACV

DESPRÉS DE LA VISITA AL CENTRE DE EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA REALITZAREM UN ITINERARI PER LA PRÒXIMA MARJAL DELS MOROS PER A CONÈIXER LA IMPORTÀNCIA DELS AIGUAMOLLS

TRAS LA VISITA AL CENTRO DE EDUCACION AMBIENTAL DE LA COMUNIDAD VALENCIANA REALIZAREMOS UN ITINERARIO POR LA CERCANA MARJAL DELS MOROS PARA CONOCER LA IMPORTANCIA DE LOS HUMEDALES

Places limitades. Inscripció a / Plazas limitadas. Inscripción en:

serra_calderona@gva.es - 679 195 238

📱 @GVAParcs

📱 GVAParcsNaturals

🌐 parquesnaturales.gva.es

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de la serra
calderona

COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

CRA ALT CARRAIXET (OLOCAU I GÀTOVA): OFEGABOUS

Al febrer iniciem aquest nou projecte amb el CRA Alt Carraixet. Els dies 11 i 12 de febrer realitzem una jornada en els col·legis d'Olocau i Gàtova. Després d'una xarrada sobre els amfibis i l'ofegabous, els vam fer lliurament dels exemplars per a la seua cura i seguiment en les diferents aules, des d'infantil a 6è de Primària; 120 alumnes de tots dos centres participen en aquest projecte, juntament amb el professorat.

Després de l'estat d'alarma hem hagut d'ajornar totes les activitats previstes, treball de camp; reunions amb l'AMPA, associacions de regants i caçadors d'Olocau i Gàtova. Des d'ací volem donar les gràcies als alumnes i professorat que han continuat amb l'esforç i interès i segueixen amb la cura i manteniment dels aquaris amb els ofegabous.

CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

GESTIÓ DE LA BIODIVERSITAT

Com en anys anteriors, durant el mes de gener i febrer, entorn de la celebració del Dia de l'arbre, s'han realitzat activitats amb diversos col·lectius, especialment escolars.

Les activitats consisteixen a acostar-nos a una zona preseleccionada i realitzar una plantació didàctica amb el grup. Les plantes procedien del viver de la Generalitat Valenciana en la localitat de El Toro (Castelló) i vénen amb la seua obligada certificació.

Les plantacions s'han realitzat en Portaceli (Serra) i El Garbí (Estivella).

Les pluges han sigut favorables pel que s'espera un bon percentatge d'arrelament.

D'altra banda, les Brigades de Manteniment segueixen amb els seus treballs d'eliminació d'espècies exòtiques invasores. Aquest treball només pot realitzar-se de forma manual intentant eliminar qualsevol resta vegetal que poguera arrelar de nou. Els herbicides són efectius però no ho considerem adequat atès que ens trobem en un espai protegit. Les restes eliminades són processades convenientment, mitjançant el seu trasllat a l'ecoparc en els casos que siga necessari o mitjançant la trituració "in situ" en aquelles situacions en què es puga fer aquests treballs.

Per a la millora en l'eficiència dels treballs s'ha elaborat una "Guia de les Plantes Invasores del Parc Natural de la Serra Calderona" que servirà per a la correcta identificació d'aquestes plantes pel personal encarregat de la seua eliminació.

CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

ZONES HUMIDES DE L'UNITAT DE GESTIÓ

La Unitat de Gestió inclou, a més del Parc Natural de la Serra Calderona, les zones humides pròximes, és a dir, la Marjal de Rafalell i Vistabella i la Marjal dels Moros. La vegetació de zones humides no té el factor limitant (aigua) que tenen altres plantes de la muntanya mediterrània pel que el seu creixement és quasi constant. En aquestes zones és necessari realitzar tractaments periòdics de la vegetació, com poda i/o desbrossament per a facilitar l'accés de visitants o dels propis tècnics de la Generalitat i altres professionals que realitzen seguiments de fauna, flora o qualitat de les aigües.

D'altra banda, és responsabilitat de les nostres brigades de manteniment controlar els motors que regulen el nivell d'inundació de la Marjal dels Moros (Sagunt) pel que, a causa del temporal de pluges que hem tingut recentment, han hagut d'operar els motors per a rebaixar la quantitat d'aigua de la marjal.

D'aquesta forma es manté un equilibri entre zones inundades i zones emergents que augmenta la biodiversitat, especialment d'avifauna aquàtica que troba en aquesta zona un espai adequat per al refugi o reproducció.

CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

RUTES DEL PARC NATURAL

La Serra Calderona compta amb un xarxa de senders formada pels senders homologades GR-10, PRV i SLV i les rutes del Parc Natural. A aquestes hem afegit una nova ruta, la Ruta Blanca o "Senda dels Cartoixos" que prompte presentarem oficialment i que la seua señalítica està quasi completament instal·lada i s'ha realitzat un manteniment de la vegetació en els municipis d'Altura, Gàtova, Segorbe i Serra pels quals passa.

No obstant això, la creació de noves oportunitats de conèixer la serra no ens ha d'allunyar de la millora dels senders tradicionals pel que es realitzen contínuament treballs de manteniment de sendes com en la del Gorgo (Gàtova) que correspon amb la Ruta verda del Parc Natural o millorar la senyalització preventiva d'incendis forestals.

CONSERVACIÓI MANTENIMENT

REPARACIÓ DE FONTS, SÉQUIES, REFUGI...

D'INFRAESTRUCTURES

La Serra Calderona no compta amb cap punt d'aigua de gran cabal però sí que compta amb una extensa xarxa de fonts que proveeixen xicotetes hortes o alleugen la set de senderistes i fauna local. És important el seu manteniment i millora pel que es realitzen accions de restauració contínua com la realitzada en la Font del Rincón i la reparació, a petició de la Comunitat de Regants de la séquia del Morteral trencada per treballs de desbrossament, tots dos treballs realitzats a Marines Vell.

El Pla de Lucas és, potser, la zona més visitada del Parc Natural. En ella existeixen diverses zones on asseure's a descansar i observar la naturalesa. Algunes d'elles, en desús degut a la seua antiguitat presentaven falta de manteniment i podrien tenir certa perillositat en un futur. La millor opció era eliminar el risc abans que es produïra pel que s'ha procedit a desmantellar aquests elements inservibles actualment. S'ha actuat en l'antic càmping de Portaceli i també en el Refugi de Penyafort.

L'Estepa de Cartagena (*Cistus heterophyllus* subsp. *cartaginensis*) és un arbust de fins a 80-100 cm, molt ramós. Les tiges joves tenen pèls estavellats i alguns simples, llargs. Les fulles són el·líptic-lanceolades, amb el feix de color verd intens, les superiors sèsils, les basals, peciolades, amb pecíol de fins a 3 mm, de ovat-romboidals a lanceolat-el·líptiques, de marge revolut, amb indument dispers, revés densament cobert per pèls estavellats, pecíol trinervi i envainador. Inflorescència amb 1-3 flors, de peduncle llarg i 2 bractéoles sota cada flor. Sèpals 5, subiguals, acuminats, serícios. Pètals 5, de color rosat-purpuri, amb taca basal groga. Ovari villos, estigma capitat que supera lleugerament en altura als estams. Fruit en càpsula globosa, 7-9 mm, hirsuta, negrosa i dehiscent en 5 valves. Llavors 1-2 mm, anguloses, més o menys papiloses, de color marró clar.

Es tracta d'un endemisme iber-llevantí localitzat en la Serra de Cartagena (Múrcia) i en les proximitats de la Serra Calderona (València).

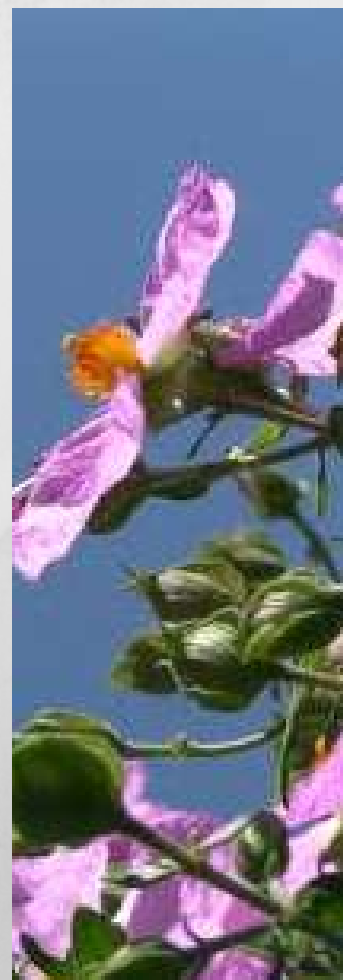
Viu en clars de pinedes coscolls, pasturatges de fenàs i matolls de degradació post-incendie, en àrees termomediterrànies amb ombrotip semiàrid-sec, on es presenta acompanyada per ginebres, aladerns, arç negre, llentiscle, jara blanca, romer, timó, etc.

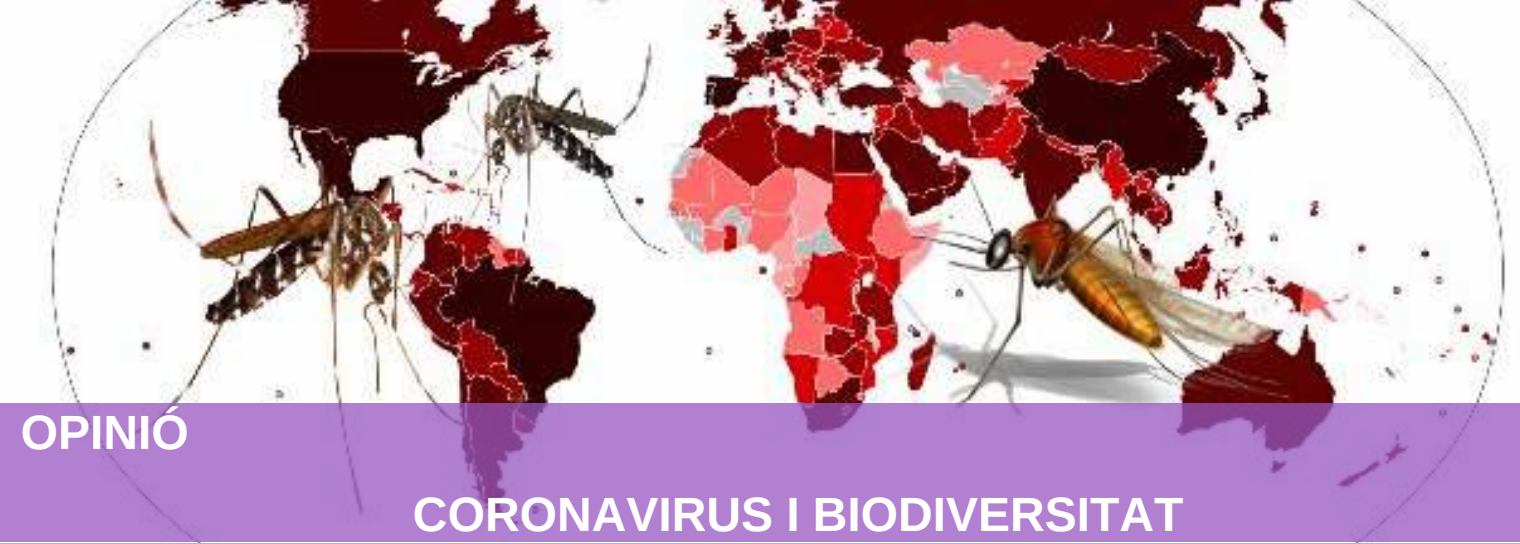
Són moltes les amenaces que se cernen sobre aquesta planta:

- L'hibridació amb l'Estepa blanca (*Cistus albidus*).
- La seua escassa grandària poblacional.
- La modificació de l'hàbitat pel desenvolupament de pinedes i altres etapes avançades de la successió.
- La competència amb altres espècies (pasturatges).
- Els incendis forestals.
- L'alta freqüentació d'algunes poblacions.
- El desenvolupament urbanístic.

A nivell nacional està en Perill d'extinció - Reial decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

A la Comunitat Valenciana està en Perill d'Extinció – Decret 70/2009, de 22 de maig, del Consell, pel qual es crea i es regula el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades i l'Ordre 6/2013, de 25 de març, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es modifiquen els llistats valencians d'espècies protegides de flora i fauna

OPINIÓ

CORONAVIRUS I BIODIVERSITAT

Poc es parla de la importància que té la naturalesa en aquesta crisi mundial i és que la biodiversitat, té un gran paper protector enfront de virus semblants al Covid-19 i molts altres més perillosos.

Quins poden ser les causes del problema? Podríem pensar en la pèrdua de biodiversitat com una d'aqueixes causes, ja que la biodiversitat es defineix com totes i cadascuna de les espècies que cohabituen amb nosaltres en el planeta, siguin animals, plantes, virus o bacteris i els espais o ecosistemes dels quals formen part. A més, existeix un únic animal, l'*Homo sapiens sapiens* que està provocant la desaparició d'aproximadament un milió d'espècies. És a dir, l'ésser humà és el causant de la denominada "sisena extinció massiva" i dades com que des de l'any 1500 s'han extingit més de 320 vertebrats terrestres o que entre el 16% i el 33% de totes les espècies vives de vertebrats estan amenaçades o "en perill" de forma global (eldiario.es) ens indiquen aquest terrible fenomen.

Què pot fer la naturalesa per a frenar pandèmies com l'actual? En els últims 40 anys, més del 70% de les infeccions han sigut produïdes per zoonosis (Nature), és a dir, han sigut transmeses dels animals als humans. Podríem pensar llavors que els animals salvatges i per tant la biodiversitat representa una amenaça i no un avantatge enfront de malalties que poden contagiar-nos els animals. Però això dista molt en aquest cas, Fernando Valladares (professor d'investigació del CSIC), explica en una entrevista oferida a "elagoradiario.com" que "el fet que existisca un ecosistema més complex, amb més espècies intermediàries entre els patògens i nosaltres, és més beneficiós per als humans a causa dels dos mecanismes que posseeix la naturalesa per a aconseguir-ho".

Els mecanismes als quals Valladares fa referència són amortiment i dilució, en tots dos casos, les probabilitats que un virus arribe als humans es redueixen considerablement gràcies a la presència d'ecosistemes amb una gran varietat genètica, és a dir, ecosistemes forts amb nombroses espècies i complexes cadenes tròfiques. Però, si continuem sotmetent la naturalesa al nostre antoll, eliminant espècies i modificant l'entorn sense tenir en compte els processos biogeoquímics, estem augmentant la probabilitat de patir problemes per a la salut humana.

És per això pel que necessitem uns ecosistemes sans, estables i funcionals que permeten augmentar la biodiversitat, continuar amb polítiques ambientals que permeten disminuir l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle i, en definitiva, protegir el medi que ens envolta, perquè la naturalesa té els seus propis mecanismes que ens ajudaran a disminuir el risc de patir pandèmies com la que actualment està sumida la població.

Equip d'Educadors Ambientals Serra Calderona

Centre d'interpretació Parc Natural de la Serra Calderona

Parc Natural de la Serra Calderona
Centre d'interpretació
C/ Lepanto, 8. 46119 Nàquera (Valencia)
serra_calderona@gva.es
679 19 52 38 / 96 318 98 65
<http://www.parquesnaturales.gva.es/es/web/pn-serra-calderona>

Inscriu-te en:/ Inscríbete en:

<http://www.citma.gva.es/va/web/pn-serra-calderona/suscribete-a-las-actividades-del-pn>

Redacció: Equip Tècnic del Parc Natural